

Udbrud af alvorlig leverbetændelse blandt børn i Grønland

På verdensplan er mere end 350 millioner mennesker kronisk smittet med smitsom leverbetændelsesvirus type B (Hepatitis B virus infektion, HBV). HBV er årsag til meget sygelighed, primært i form af akut og kronisk leverbetændelse (hepatitis) og er den primære årsag til skrumpeliver og leverkræft i U-landene. Virus findes i levercellerne, hvor det konstant formerer sig, og den kronisk smittede kan derfor smitte andre. Undersøgelser i Grønland har vist, at mellem 5-10 % af befolkningen er kronisk smittet med HBV. På trods af den høje forekomst ses alvorlig leverbetændelse og senfølgerne heraf af ukendte årsager ikke i den grad, man ville forvente. Det har været en afgørende årsag til, at man i Grønland endnu ikke har indført Hepatitis B-vaccinen i børnevaccinationsprogrammet. HBV overføres via blod og sæd, fra mor til barn, og i sjældnere grad fra barn til barn gennem spyt, sår og krads.

I foråret og sommeren 2004 blev 3 børn fra bygden Itilleq i Sisimiut kommune indlagt med alvorlig leverbetændelse. En undersøgelse blev iværksat. Ved årlige blodprøver i bygden blev 95 % af bygdens ca. 130 indbyggere undersøgt og vi fandt, at 83% af de undersøgte havde været udsat for HBV-smitte på et tidspunkt i livet, og at 27% var kronisk smittede. Dette er en markant højere forekomst af HBV-infektion end man har set andre steder i Grønland. Tidligere undersøgelser har tydet på, at HBV-smitte i Grønland primært sker seksuelt i ungdoms- og voksenlivet. I modsætning hertil var halvdelen af de kronisk smittede i Itilleq under 20 år, og undersøgelser af virus tydede på, at smitte i bygden primært var sket fra barn til barn og ikke fra voksen til barn.

Herudover var 68 % af de kronisk hepatitis B-smittede i Itilleq i 2007 også smittet med det såkaldte hepatitis D-virus (HDV), og siden da er yderligere 2 personer blevet smittet med HDV. HDV er et lille virus, som har brug for HBV for at formere sig. Risikoen for alvorlig leverbetændelse og senfølger er højere, når man både er smittet med HBV og HDV end ved smitte med HBV. Man kan ikke vaccinere mod HDV.

Endeligt undersøgte vi de smittedes leverenzymmer for at vurdere, om leveren viste tegn på at tage skade af HBV. Det viste sig, at de kronisk HBV-smittede i bygden havde markant højere niveau af leverenzymet ALAT i blodet end både de immune og de HBV-negative og at de, som var smittet med både HBV og HDV infektion, havde det højeste niveau af alle.

Man ved ikke, hvorfor HBV og HDV er så udbredt i Itilleq. Man ved heller ikke, om HBV-forekomsten stiger generelt i Grønland i disse år, eller om der er andre såkaldt HBV-hyperendemiske områder af Grønland, man blot ikke har undersøgt tilstrækkeligt. Men undersøgelsen tyder på, at infektion med hepatitis B virus ikke er så harmløst i Grønland som tidligere antaget. Vi anbefaler derfor, at hepatitis B snarest inkluderes i det grønlandske børnevaccinationsprogram.

Af: Malene Børresen, Afdelingen for Epidemiologisk Forskning, Statens Serum Institut, Tlf: +45 32688150, mlb@ssi.dk

Kilde: M. L. Børresen ¹, O. R. Olsen ², K. Ladefoged ³, B. J. McMahon ⁴, T. Hjuler ¹, I. Panum ⁵, J. Simonetti ⁴, C. Jones ⁴, H. Krarup ⁶ & A. Koch ¹ Hepatitis D outbreak among children in a hepatitis B hyper-endemic settlement in Greenland. J Viral Hepat. 2009 Sep 25. vol 17, p 162-170